

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 1/17

FACULTATEA MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
CATEDRA DE SĂNĂTATE MINTALĂ, PSIHLOGIE MEDICALĂ ȘI
PSIHOTERAPIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină

Proces verbal nr. 3 din 22.01.24

Președinte, dr. hab. șt. med., conf. univ.

Pădure Andrei

(semnătura)

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină

Proces verbal nr. ___ din 23.01.24

Decanul Facultății, dr. hab. șt. med., conf.

univ.

Plăcintă Gheorghe

(semnătura)

APROBAT

la ședința Catedrei de sănătate mintală, psihologie medicală și
psihoterapie

Proces verbal nr. 7 din 24.11.2023

Șef catedră, dr. hab. șt. med., conf. univ.,

Chihai Jana

(semnătura)

CURRICULUM

DISCIPLINA PSIHIATRIE ȘI PSIHIATRIE PEDIATRICĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Anatol Nacu, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Jana Chihai, dr. hab. șt. med., conf. univ.

Valentin Oprea, dr. șt. med., conf. univ.

Alina Bologan, asist. univ.

Chişinău, 2023

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Disciplina Psihiatrie și psihiatrie pediatrică reprezintă o componentă importantă din domeniul educației clinice. Psihiatria ocupă un loc semnificativ între disciplinele medicale, luând în considerare morbiditatea crescută a maladiilor psihice, gradul lor sporit de invalidizare. Disciplina oferă o bază solidă pentru înțelegerea și recunoașterea diferitelor tulburări psihice. Studenții învață despre simptomele, criteriile de diagnostic și evoluția acestor tulburări. Cunoașterea psihiatriei este necesară pentru toți medicii, acest lucru este determinat de frecvența solicitărilor pacienților suferinzi de diferite tulburări psihice, frecvent camuflata sub masca diverselor sindroame somatice, la diferiți specialiști. La rândul lor, afecțiunile somatice cauzează diverse dereglări psihice, realizând o gamă largă de sindroame somatopsihice. Totodată contribuie la înțelegerea factorilor de risc, metodele de prevenție și campaniile de educație mintală pentru comunitate.

La ora actuală psihiatria este considerată una din disciplinele clinice cu o impresionantă dezvoltare științifică. Astfel au fost puse baze noi în biochimia proceselor psihice. Acestea au permis sinteza noilor metode de tratament ale tulburărilor psihice. Acumularea continuă de date noi, referitoare la substanțele bioactive-neuromediatorii și procesele de neurotransmitere, a noilor receptori pre- și postsinapitici, a noilor neuropeptide și proteine cerebrale, au un rol major în comportamentul individului și al stării lui psihice. Elucidarea rolului perturbărilor chimismului cerebral în geneza maladiilor psihice modifică considerabil conținutul conceptual al psihiatriei clinice.

Cunoașterea detaliată a mecanismelor instalării și particularităților tabloului clinic, cunoașterea evoluției maladiilor și, deopotrivă, prevenirea, și tratamentul eficace al tulburărilor psihice, este indispensabilă disciplinei. O pregătire suficientă și abilitată în psihiatrie va permite viitorilor medici să evalueze corect diversele dereglări psihice, inclusiv în etapele timpurii de predispunere sau precipitare. Astfel, tactica terapeutică se focusează pe stabilirea diagnosticului precoce, prevenirea instalării maladiei și a eventualelor complicații sau agravări din cauza comorbidităților. Totodată, disciplina psihiatrie și psihiatrie pediatrică se orientează cu precădere pe aprecierea mecanismelor de bază în patogenia tulburărilor mintale, adicțiilor și tulburărilor de comportament. Programul de studiu prezentat oferă cunoștințe necesare pentru însușirea metodelor de examinare a persoanelor cu afecțiuni sau perturbări psihice, efectuarea examenului psihic extins al pacienților, diagnosticarea maladiilor și acordarea asistenței medicale calificate. Se apreciază și rolul psihoterapiei, serviciilor comunitare și terapiilor psihosociale. Disciplina abordează aspectele etice și legale care sunt specifice domeniului sănătății mintale, inclusiv drepturile pacienților, confidențialitatea, consimțământul informat și alte aspecte legate de practica medicală în acest domeniu.

Conținutul cursurilor se structurează optim pentru a demonstra că psihiatria, prin obiectivele și modalitățile sale de cercetare, oferă posibilitatea unor bune precizări și aprecieri ale tulburărilor psihice, prin prisma evoluției și recunoașterii procesului patologic, oferă abilități și cunoștințe esențiale în a aborda pacienții cu tulburări psihice, inclusiv modalități de comunicare eficientă, empatie și gestionarea situațiilor complexe și delicate. Acest fapt este necesar pentru diversificarea actului terapeutic și a modalităților de asistență medicală competentă. Competențe specifice învățate în cadrul disciplinei de psihiatrie sunt esențiale pentru a forma profesioniști calificați și empatici în domeniul sănătății mintale, capabili să ofere îngrijire adecvată și suport pentru pacienți în diversele lor nevoi psihice și emoționale.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Curriculumul are drept obiectiv major studierea etiologiei, mecanismelor patogenetice, criteriilor de diagnostic, manifestărilor psihopatologice, particularităților de evoluție, metodelor moderne de investigații, principiilor de farmacoterapie și psihoterapie a pacienților cu tulburări

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 3/18	

mentale și de comportament;

- **Limba/limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză, franceză
- **Beneficiari:** studenții anului VI, Facultatea Medicină.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.11.O.096		
Denumirea disciplinei	Psihiatrie și psihiatrie pediatrică		
Responsabil (i) de disciplină	dr. hab. șt. med., conf. univ. Jana Chihai		
Anul	VI	Semestrul/Semestrele	XI-XII
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	22	Lucrări practice/ de laborator	22
Seminare	22	Lucrul individual	54
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
  - ✓ cunoașterea principalelor tulburări psihice la adult și copil;
  - ✓ cunoașterea simptomatologiei clinice și a criteriilor de diagnostic conform CIM-10 și DSM-5;
  - ✓ dobândirea capacității de a realiza abordarea pacientului psihic, interviul psihiatric al bolnavului, examinarea psihiatrică cuprinzătoare cu recunoașterea fenomenelor psihopatologice;
  - ✓ descrierea conceptelor, teoriilor și noțiunilor fundamentale în ceea ce privește producerea bolilor, semnelor și simptomelor caracteristice fiecărei afecțiuni;
  - ✓ dobândirea capacității de a utiliza cunoștințele dobândite cu privire la aplicarea medicației psihotrope, indicații și contraindicații clinice, precum și noțiuni generale referitoare la intervențiile psihoterapeutice;
  - ✓ dobândirea capacității de a utiliza și interpreta adecvat teste simple, standardizate, de evaluare a dispoziției, funcțiilor cognitive, a potențialului suicidal și comportamentului adictiv;
  - ✓ dezvoltarea unei atitudini de respect față de drepturile fundamentale ale persoanei cu probleme de sănătate mintală;
  - ✓ demonstrarea cunoașterii și înțelegerii legislației din domeniul sănătății mentale;
  - ✓ cunoașterea și înțelegerea condițiilor în care tratamentul poate fi acordat împotriva voinței persoanei; xzesw
  - ✓ dezvoltarea capacităților empatică și de comunicare specifice situațiilor de urgență psihiatrică și de internare nonvoluntară;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 4/18	

- **la nivel de aplicare:**
  - ✓ dezvoltarea capacității de abordare clinică a pacientului psihic și de examinare psihiatrică corespunzătoare, stabilirea diagnosticului corect;
  - ✓ promovarea principiilor de etică medicală în psihiatrie;
  - ✓ identificarea gradului de urgență psihiatrică;
  - ✓ dobândirea capacităților specifice de evaluare a riscului suicidar, a potențialului de auto și/sau heteroagresiune, ca și a altor condiții clinice, în care tratamentul și îngrijirea pot fi acordate conform legislației în vigoare (internarea non-voluntară);
  - ✓ conceperea și aplicarea unui plan de intervenție terapeutică adecvat afecțiunii psihiatrice identificate și a stadiului evolutiv.
- **la nivel de integrare:**
  - ✓ identificarea și recunoașterea tulburărilor psihice la adult și copil;
  - ✓ aprecierea diagnosticului corect corelat și elaborarea unui plan terapeutic adecvat;
  - ✓ dezvoltarea abilităților de lucru în echipa multidisciplinară;

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului VI necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul preclinic și clinic (fiziologie patologică, biochimie clinică, farmacologie clinică, boli interne, neurologie);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități-comprehensiune, toleranță, compasiune, autonomie și empatie

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lp/sem	Lucru individual
1	Sănătatea, esența sănătății mintale. Povara sănătății mintale. Comunicare asertivă, non-discriminatorie. Drepturile omului și barierele pentru persoanelor cu tulburări mintale. Legislația în domeniul sănătății mintale și. Fenomenul de Stigma în sănătate mintală. Psihiatria-definiție, scop, obiective. Organizarea asistenței psihiatrice. Servicii de sănătate mintală. Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament conform CIM-10 și DSM V. Interviul psihiatric. Scale utilizate în psihiatrie.	2	2/2	5
2	Psihopatologia generală: Tulburările de percepție. Tulburările de memorie. Tulburările de gândire, a proceselor afective, psihomotorii și volitive. Tulburările de conștiință.	2	2/2	5
3	Metode de tratament în domeniul sănătății mintale. Psihofarmacologia. Psihoterapia. Reabilitarea psihosocială.	2	2/2	5

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: **09**

Data: **08.09.2021**

Pag. **5/18**

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lp/sem	Lucru individual
4	Schizofrenia, etiopatogenie, forme clinice, evoluție, tratament. Tulburarea schizotipală. Tulburările delirante persistente.	2	2/2	5
5	Tulburarea afectivă bipolară. Ciclotimia. Tulburarea depresivă recurentă. Distimia. Aspecte psihologice ale suicidelor.	2	2/2	5
6	Tulburări nevrotice, de stres și somatoforme.	2	2/2	5
7	Tulburări mintale și de comportament, datorate folosirii alcoolului și altor substanțe psihoactive.	2	2/2	5
8	Demențele. Tulburări mintale organice. Tulburări mintale datorate unei condiții medicale generale. Tulburări psihice post-partum.	2	2/2	5
9	Tulburările de personalitate. Disforia de gen. Tulburările de control al impulsurilor. Tulburările de somn.	2	2/2	5
10	Tulburări de dezvoltare profunde. Tulburări nevrotice, comportamentale, emoționale, de funcționare socială cu debut de obicei în copilărie și adolescență.	2	2/2	5
11	Retardarea mintală. Tulburări de funcționare socială cu debut în copilărie și adolescență- mutismul selectiv. Tulburări de ticuri. Tulburări de comportament alimentar. Enuresis nonorganic. Encopresis nonorganic.	2	2/2	4
Total		22	22/22	54

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Evaluarea statului psihic
  - Verificarea prezenței tulburărilor de conștiință (orientarea auto și allopsihică)
  - Verificarea prezenței tulburărilor de percepție
  - Verificarea prezenței tulburărilor de gândire
  - Verificarea prezenței tulburărilor afective
  - Verificarea prezenței tulburărilor comportamentale
  - Verificarea prezenței tulburărilor de cognitive (inclusiv memorie, atenția)
- Aplicarea criteriilor de diagnostic pentru stabilirea unui diagnostic de tuburare mintală
- Cunoașterea urgențelor psihiatrice și intervențiilor necesare pentru soluționarea acestora
  - atacul de panică
  - agitația / inhibiția psihomotorie
  - refuzul alimentar
  - sindromul neuroleptic malign / schizofrenia febrilă
  - suicidul
  - crize umane existențiale (pandemie, război etc)
- Cunoașterea scalelor de screening utilizate în psihiatrie: TAG-2, TAG-7, PHQ-2, PHQ-9, MMSE, SLAPP, CAGE, AUDIT, M-CHAT-R

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/18

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Sănătatea mintală – date generale. Organizarea asistenței psihiatrice în Republica Moldova. Drepturile omului.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească sănătatea mintală și psihiatria; • să cunoască legislația internațională și națională în domeniul sănătății mintale și Drepturile persoanelor cu tulburări mintale; clasificarea tulburărilor mintale și de comportament conform CIM-10 și DSM-5; • să demonstreze organigrama asistenței psihiatrice; • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic; • să integreze drepturile persoanelor cu tulburări de sănătate mintală în practica medicală.	<p>Sănătatea, esența sănătății mintale. Povara sănătății mintale. Comunicare asertivă, non-discriminatorie. Legislația în domeniul sănătății mintale și drepturile persoanelor cu tulburări mintale. Fenomenul de Stigma în sănătate mintală.</p> <p>Psihiatria–definiție, scop, obiective. Organizarea asistenței psihiatrice. Servicii de sănătate mintală. Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament conform CIM-10 și DSM V. Interviuul psihiatric. Scale utilizate în psihiatrie.</p>
Tema (capitolul) 2. Semiologia psihiatrică	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească percepția, conștiința, memoria, gândirea, atenția, voința, afectivitatea și activitatea. • să cunoască psihopatologia generală; sindroamele psihopatologice principale; interviul psihistoric, scalele clinice de evaluare în psihiatrie; • să demonstreze capacități de analiză a structurii psihopatologice, tehnicile psihodiagnosticului; • să aplice cunoștințele dobândite pentru stabilirea diagnosticului psihiatric; • să integreze scalele clinice de evaluare și să le aplice în practica medicală.	<p>Semiologie, psihopatologia generală: Tulburările de percepție. Tulburările de memorie. Tulburările de gândire, a proceselor afective, psihomotorii și volitive. Tulburările de conștiință. Scale utilizate în psihiatrie. Sindroamele psihopatologice principale - astenic, obsesivo-fobic, paranoic, paranoid, parafrenic, apato-abulic, Korsakov, Kandinski- Clerambault. Interviul psihiatric, anamneza, istoricul bolii, interviul cu aparținătorul.</p> <p>Psihodiagnosticul, tehnicile sale - observația, anamneza, convorbirile, chestionarea, testele neverbale și proiective. Relația medic-pacient.</p>
Tema (capitolul) 3. Tratament contemporan în psihiatrie, inclusiv metodele psihoterapeutice	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească reabilitare, psihoterapie, mecanism de	<p>Metode de tratament în domeniul sănătății mintale. Reabilitarea psihosocială. Psihofarmacologia. Psihoterapia - scop, obiective,</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/18

Obiective	Unități de conținut
<p>apărare, psihanaliza, personalitatea</p> <ul style="list-style-type: none"> • să cunoască clasificarea metodelor psihoterapeutice, clasificarea medicației psihofarmacologice, curente psihoterapeutice de bază; • sa demonstreze principiile de tratament în psihiatrie, inclusiv în stări de urgență, reacțiile adverse ale medicamentelor, intervenții psihoterapeutice, alte terapii biologice și psihosociale; • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic; • să integreze tratamentul psihologic și psihofarmacologic în practica medicală.	<p>context istoric. Clasificarea metodelor psihoterapeutice. Indicații și contraindicații. Curente de baza psihoterapeutice - psihodinamic, bihaviorist, existential, transpersonal. Psihanaliza. Dezvoltarea psihosexuala a personalitatii. Structura personalitatii. Mecanismele de aparare. Psihoterapia cognitiv-comportamentală.</p>
Tema (capitolul) 4. Tulburările din spectrul schizofreniei și alte tulburări psihotice	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească schizofrenia, tulburarea schizotipală, tulburare delirantă persistentă • să cunoască actualitatea, epidemiologia, etiologia, tabloul clinic, evoluția și tratamentul psihozelor endogene. • să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea maladiilor psihice; capacitatea de analiză a tipurilor de debut, particularităților evolutive ale tulburărilor endogene; • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic; • să integreze cunoștințele despre tulburările din spectru schizofreniei pentru un management terapeutic optimal.	<p>Schizofrenia, tulburările schizotipale și delirante. Actualitate, epidemiologie, etiologia, tablou clinic, evoluție și tratament.</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 8/18

Obiective

Unități de conținut

Tema (capitolul) 5 Tulburări afective. Aspecte psihologice ale suicidelor.

- **să definească** tulburarea bipolară, distimia, ciclotimia, tulburare depresivă, manie, hipomanie, suicid, doliu, disforia;
- **să cunoască** actualitatea, epidemiologia, etiologia tulburărilor afective; clasificarea tulburării afective bipolare și retardului mintal; evoluția și tratamentul acestor nozologii.
- **să demonstreze** rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea tulburărilor afective și a tulburărilor psihice în epilepsie.
- **să aplice** cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;
- **să integreze** cunoștințele despre tulburările afective și tulburări psihice în epilepsie pentru management terapeutic optimal.

Tulburarea afectivă bipolară. Ciclotimia. Tulburarea depresivă recurentă. Distimia. Actualitate, epidemiologie, etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic diferențial, evoluție, tratament. Aspecte psihologice ale suicidelor. Moartea și doliul ca probleme ale psihologiei medicale. Tulburări psihice în epilepsie.

Tema (capitolul) 6. Tulburări nevrotice, de stres și somatoforme.

- **să definească** neuroza, reacția acută la stres, tulburarea de stres post-traumatică, tulburare de adaptare, tulburare de anxietate generalizată, tulburare de panică, tulburare obsesiv-compulsivă, tulburare conversivă, tulburările somatoforme;
- **să cunoască** actualitatea, epidemiologia, etiologia, evoluția și tratamentul tulburărilor nevrotice corelate cu stresul, a tulburărilor anxios-fobice și somatoforme. Clasificarea tulburărilor

Tulburări nevrotice, de stres și somatoforme. Tulburări fobice de anxietate: Tulburare de panică. Tulburare de anxietate generalizată. Tulburare obsesiv-compulsivă. Reacție acută la stres. Tulburare de stres post-traumatică. Tulburare de adaptare. Tulburare conversivă. Tulburări disociative. Tulburări somatoforme. Neurastenia. Etiologie, tablou clinic, evoluție și management terapeutic.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/18

Obiective	Unități de conținut
<p>anxios-fobice și somatoforme;</p> <ul style="list-style-type: none"> • să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea tulburărilor neurotice corelate cu stresul, tulburări anxios-fobice și somatoforme; particularitățile psihopatologice relevante ale tulburărilor neurotice corelate cu stresul și tulburărilor anxios-fobice; • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic; • să integreze cunoștințele despre tulburările anxios-fobice, tulburările neurotice corelate cu stresul și somatoforme pentru management terapeutic optimal.	
Tema (capitolul) 7. Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească alcooldependența, substanță psihoactivă, toleranță, sevraj, profilaxie și reabilitare, interviu motivațional • să cunoască actualitatea, epidemiologia, etiologia, evoluția și tratamentul tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive. Clasificarea alcoolismului. Clasificarea substanțelor psihoactive în raport cu acțiunea lor asupra SNC. • să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea tulburărilor mintale și comportamentale datorate	<p>Tulburări mintale și de comportament datorate folosirii alcoolului. Psihozele alcoolice. Tulburări mintale și comportamentale datorate folosirii substanțelor opioide, derivatelor din cannabis, folosirii sedativelor sau hipnoticelor, cocainei, altor stimulanti, inclusiv cafeina. Tulburări mintale și de comportament datorate folosirii halucinogenelor, tutunului, solvenților volatili și altor substanțe psihoactive. Actualitate, epidemiologie, etiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Profilaxie și reabilitare</p>

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 10/18

Obiective	Unități de conținut
<p>utilizării de substanțe psihoactive; particularitățile psihopatologice relevante ale tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive</p> <ul style="list-style-type: none"> • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic; • să integreze cunoștințele despre tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive pentru management terapeutic optimal.	
Tema (capitolul) 8. Tulburări neurocognitive. Tulburări psihice asociate unor leziuni, disfuncții cerebrale și boli somatice	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească demența, deliriul, halucinoza • să cunoască actualitatea, epidemiologia, etiologia, evoluția și tratamentul tulburărilor mintale organice. Clasificarea demențelor. • să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea tulburărilor neurocognitive și a tulburărilor mintale asociate unor leziuni, disfuncții cerebrale și boli somatice; să demonstreze particularitățile psihopatologice relevante și capacități de analiză a tipurilor de debut, particularități evolutive ale tulburărilor neurocognitive și a tulburărilor mintale asociate unor leziuni, disfuncții cerebrale și boli somatice • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;	<p>Tulburări mintale organice. Demența în boala Alzheimer. Demența vasculară. Demența în boala Pick, în boala Creutzfeldt-Jakob, în choreea Huntington, în boala Parkinson, demența în boala cu virusul imunodeficientei umane (HIV). Actualitate, epideliologie, etiologie, tabloul clinic, evoluție și tratament.</p> <p>Sindromul amnezic organic neindus de alcool. Delirium organic. Halucinoza organică. Tulburare organică de personalitate. Tulburări mintale datorate unei condiții medicale generale: tumori cerebrale, traumatisme cranio-cerebrale, tulburări demielinizante, boli infectioase, tulburări metabolice, tulburări endocrine. Tulburări psihice postpartum. Actualitate, epidemiologie, etiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.</p>

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 11/18

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • să integreze cunoștințele despre tulburările neurocognitive și a tulburările mintale asociate unor leziuni, disfuncții cerebrale și boli somatice pentru management terapeutic optimal.	
Tema (capitolul) 9. Tulburări de personalitate. Tulburări de somn și tulburări de control al impulsurilor	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească personalitatea, tulburare de personalitatea, disforia de gen, tulburarea de somn • să cunoască actualitatea, epidemiologia, etiologia, evoluția și tratamentul tulburărilor de personalitate și a sindroame comportamentale asociate cu tulburări fiziologice și factori somatici. Clasificarea tulburărilor de personalitate. Clasificarea tulburărilor de somn. • să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea tulburărilor de personalitate și a sindroamelor comportamentale asociate cu tulburări fiziologice și factori somatici; particularitățile psihopatologice relevante ale tulburărilor de personalitate • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic; • să integreze cunoștințele despre tulburările de personalitatea și sindroame comportamentale asociate cu tulburări fiziologice și factori somatici pentru management terapeutic optimal.	Tulburările de personalitate. Disforia de gen. Tulburările de control al impulsurilor. Tulburările de somn. Actualitate, epidemiologie, etiologie, tablou clinic, evoluție, pronostic și management therapeutic.
Tema (capitolul) 10. Tulburări de dezvoltare profunde. Tulburări nevrotice,	

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/18

Obiective

Unități de conținut

comportamentale, emoționale, de funcționare socială cu debut de obicei în copilărie și adolescență.

- **să definească** autismul infantil, sdr. Rett, sdr. Asperger, tulburare hiperkinetică, tulburare de conduită și de provocare opozițională
- **să cunoască** actualitatea, epidemiologia tulburărilor de dezvoltare profunde, tulburărilor comportamentale cu debut de obicei în copilărie și adolescență; particularitățile de evoluție ale bolilor mintale și de comportament la copii și adolescenți;
- **să demonstreze** rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea maladiilor cu debut în copilărie și adolescență; capacități de analiză a structurii psihopatologice, specifice copiilor și adolescenților;
- **să aplice** cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;
- **să integreze** cunoștințele despre tehnicile psihoterapeutice și aplicarea lor în practica medicală.

Tulburări de dezvoltare profunde – autismul infantil, sindromul Rett, sindromul Asperger. Tulburări comportamentale și emoționale cu debut de obicei în copilărie și adolescență – tulburări hiperkinetice, tulburări de conduită, tulburare de provocare opozițională. Actualitate, epidemiologie, criterii de diagnostic, diagnostic diferențial, tratament.

Tema (capitolul) 11. Tulburări comportamentale și emoționale cu debut în copilărie și adolescență. Retardul mintal

- **să definească** anxietatea de separare, mutism selectiv, tic, enurezis, encoprezis, pica, bîlbîiala, retard mintal.
- **să cunoască** actualitatea, epidemiologia tulburărilor comportamentale și emoționale cu debut de obicei în copilărie și adolescență, tulburărilor de funcționare socială cu debut specific în

Tulburări emotionale cu debut specific în copilărie – tulburare de anxietate a separării de copilărie. Tulburări de funcționare socială cu debut specific în copilărie și adolescență - mutismul selectiv. Tulburări de ticuri. Enuresis neorganică, encopresie neorganică, pica sugarului și a copilului, bîlbîiala. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, diagnostic diferențial, tratament. Tulburările de comportament alimentar. Actualitate, epidemiologie, criterii de diagnostic, diagnostic diferențial, tratament.

Retardarea mintală. Tulburări de funcționare socială cu debut în copilărie și adolescență – mutismul selectiv. Tulburări de ticuri.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/18

Obiective	Unități de conținut
<p>copilărie și adolescență, tulburărilor ale instinctului alimentar; particularitățile de evoluție ale bolilor mintale și de comportament la copii și adolescenți;</p> <ul style="list-style-type: none"> • să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea maladiilor cu debut în copilărie și adolescență; capacități de analiză a structurii psihopatologice, specifice copiilor și adolescenților; • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic; • să integreze cunoștințele despre tehnicile psihoterapeutice și aplicarea lor în practica medicală.	<p>Tulburări de comportament alimentar. Enuresis nonorganic. Encopresis nonorganic.</p>

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (CP)

- **CP1.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare.
- **CP2.** Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.
- **CP3.** Rezolvarea situațiilor clinice prin elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedurilor terapeutice adecvate pentru acestea, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență. [SEP]
- **CP4.** Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire
- **CP5.** Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 14/18	

- **CP6.** Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei. [SEP]

✓ **Competențe transversale (CT)**

- **CT1.** Autonomie și responsabilitate în activitate. [SEP]
- **CT3.** Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate social.

✓ **Finalități de studiu**

- Să cunoască particularitățile de organizare a psihiatriei;
- Să înțeleagă principiile de clasificare a tulburărilor mintale și de comportament;
- Să cunoască procesele psihice de bază și tulburările lor;
- Să fie apt să deducă cauzele posibile ale declanșării maladiilor psihice;
- Să cunoască particularitățile psihopatologice principale ale afecțiunilor mintale la adult, copil și adolescent;
- Să cunoască tipurile de debut, particularitățile evolutive ale bolnavilor cu tulburări mintale și de comportament;
- Să fie capabil de a aplica cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;
- Să poată informa pacientul despre utilizarea rațională a medicamentului, reacțiile adverse posibile, profilaxia și combaterea lor;
- Să fie capabil de a evalua locul și rolul psihiatriei în pregătirea clinică a studentului-medic;
- Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din psihiatrie în abilitatea de a explica natura unor procese patologice;
- Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute, utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea cu atenție a cursului sau materialului din literatura obligatorie, recomandată la tema respectivă. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii.	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 15/18

		Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.		
2.	Analiza problemelor de situație	Inițial este necesar de a analiza informația de la tema respectivă din curs și manuale. Ulterior, pentru analiza problemelor de situație, se impune rezolvarea sarcinilor în mod consecutiv și consecvent. Formularea unui diagnostic prezumtiv, în baza analizei informației. Selectarea informației suplimentare la subiect după necesitate, folosind adrese electronice și bibliografia suplimentară.	Volumul de muncă, rezolvarea problemelor de situație, abilitatea formulării concluziilor, orientarea în resurse adiționale și complementare.	Pe parcursul semestrului
3.	Analiza cazului clinic	Descrierea cazului clinic. Rezolvarea problemelor, apărute în analiza cazului clinic. Pronosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul semestrului
4.	Lucrul cu materiale on-line	Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe site-ul catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și/sau chat	Numărul și durata intrărilor pe site, rezultatele autoevaluărilor	Pe parcursul semestrului
5.	Pregătirea și susținerea prezentărilor /portofoliilor	Selectarea temei cercetării, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor proiectului /prezentării PowerPoint–lucrul asupra conținutului și prezentării la temă, scopul, rezultate, concluzii, aplicații practice, bibliografie. Recenzii colegi. Recenzii profesori.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei proiectului, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică, prezentarea grafică, modalitatea de prezentare	Pe parcursul semestrului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- *Metode de predare și învățare utilizate*

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 16/18	

La predarea disciplinei psihiatrie și psihiatrie pediatrică sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic.

În cadrul *cursurilor*, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză), se folosesc și metode moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție cu studiul problemei).

În cadrul *lucrărilor practice/seminarelor* sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat), materiale didactice (tabele, scheme, folii transparente), iar ca *metode de predare*: studii de caz, tehnici audio vizuale (*prezentare PowerPoint, prezentare filme, prezentare materiale audio*).

În cadrul lecțiilor și activităților extracuriculare sunt folosite Tehnologiile Informaționale de Comunicare–prezentări PowerPoint.

• *Metode de învățare utilizate*

- **Observația**–Identificarea elementelor caracteristice unor structuri, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Analiza**–Descompunerea imaginară a întregului în părți componente. Evidențierea elementelor esențiale. Studiarea fiecărui element ca parte componentă a întregului.
- **Analiza schemei/figurii**–Selectarea informației necesare. Recunoașterea în baza cunoștințelor și informației selectate structurile, indicate în schemă, desen. Analiza funcțiilor/rolului structurilor recunoscute.
- **Comparația**–Analiza primului obiect/proces dintr-o grupă și determinarea trăsăturilor lui esențiale. Analiza celui de-al doilea obiect/proces și stabilirea particularităților lui esențiale. Compararea obiectelor/proceselor și evidențierea trăsăturilor comune. Compararea obiectelor/proceselor și determinarea deosebirilor. Stabilirea criteriilor de deosebire. Formularea concluziilor.
- **Clasificarea**–Identificarea structurilor/proceselor, pe care trebuie clasificate. Determinarea criteriilor, în baza cărora trebuie făcută clasificarea. Repartizarea structurilor/proceselor pe grupe după criteriile stabilite.
- **Elaborarea schemei**–Selectarea elementelor, care trebuie să figureze în schemă. Redarea elementelor alese prin diferite simboluri/culori și indicarea relațiilor între ele. Formularea unui titlu adecvat și legenda simbolurilor folosite.
- **Modelarea**–Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului. Imaginarea (grafică, schematică) a fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv, folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.
- **Experimentul**–Formularea unei ipoteze, pornind de la fapte cunoscute, cu privire la procesul/fenomenul studiat. Verificarea ipotezei prin realizarea proceselor/fenomenelor studiate în condiții de laborator. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate*

„Brainstorming”, „Multi-voting”; „Masa rotundă”; „Interviul de grup”; „Studiul de caz”; „Controversa creativă”; „Tehnica focus-grup”, „Portofoliu”.

• *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

- ✓ **Curentă**: control frontal sau/și individual prin:
  - (a) rezolvarea problemelor de situație,
  - (b) analiza cazurilor clinice,

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 17/18

- (c) lucrări de control,
- (d) referate.

✓ **Finală:** proba orală, deprinderile practice și testarea asistată la calculator în SIMU la Centrul de Evaluare Academică.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	B
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	A

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (proba orală, deprinderile practice și testarea asistată la calculator)–toate vor fi exprimate în numere, conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca „absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Nacu An., ș.a. Manual de Psihiatrie. Chișinău: „Tipografia „Bons Offices”, 2021, 647 p.
2. ICD-10. Clasificarea tulburărilor mintale și de comportament (Simptomatologie și diagnostic clinic). București, Ed. ALL, 1998, 419 p.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 18/18	

B. Suplimentară

1. Nacu, An. ș.a. Gestionarea dependențelor farmacologice. Chișinău: USMF (Sibis-Grafica), 2016, 106 p.
2. Nacu, An., ș.a. Dementa. PCN, Chișinău, 2020, 122 p.
3. Nacu An., ș.a. Schizofrenia, Primul Episod Psihotic PCN-9. Chișinău, 2020, 101 p.
4. Nacu, An. ș.a. Tulburări de spectru autist la copii și adulți. PCN-348. Chișinău, 2019, 96 p.
5. Nacu, An. ș.a. Tulburările de anxietate. PCN-278, Chișinău, 2017, 79 p.
6. Nacu, An. ș.a. Tulburarea afectivă bipolară. PCN- 292, Chisinau, 2017, 108 p.
7. Nacu An., ș.a. Depresia. PCN-255. Chișinău, 2016, 71 p.
8. Hotineanu M. ș.a. Tulburări afective (de dispoziție) la adult. PCN-116. Chișinău, 2012, 35 p.
9. Mișu I., Nacu An., Tighineanu O. Constipația funcțională la copil. PCN-230. Chișinău, 2015, 26 p.
10. Nacu An., Cărăușu G. Indrumar metodic la seminarii aplicative la Psihiatrie pentru studenții Facultății Medicină Generală. Centrul Editorial-Poligrafic „Medicina”. Chișinău, 2005, 69 p.
11. Oprea N., Nacu An., Oprea V. Psihiatrie. Chișinău, 2007, 462 p.
12. Prelipceanu D. Psihiatrie clinică. Editura medicală, București, 2011, 573 p.
13. Kaplan H., Sadock B. Manual de buzunar de psihiatrie clinică. Ediția a treia. Editura medicală. București, 2001, 558 p.
14. DSM-5: manual de diagnostic și clasificare statistică a tulburărilor mintale. Ediția a 5-a. București, Editura Medicală „Callisto”, 2016, 947 p.